

Pronumele și adjectivul pronominal nehotărât

I. Definiție

Pronumele nehotărât înlocuiește un substantiv fără să dea informații precise asupra obiectului denumit de acesta.

Ex. **Oricine** vrea să reușească.

A strigat **cineva**.

Au venit **toți**.

Atenție!

Pronumele nehotărât nu are categoria persoanei.

II. Formele pronumelui nehotărât:

a) simple

Caz	Singular masculin	Singular feminin	Plural masculin	Plural feminin
N-Ac G-D	unul(un) unui(a)	una (o) unei(a)	unii unor(a)	unele unor(a)
N-Ac G-D	altul altui(a)	alta altei(a)	alți(i) altor(a)	alte(le) altor(a)
N-Ac G-D	tot ----	toată ----	toți tuturor(a)	toate tuturor(a)
N-Ac G-D	atât ----	atâta ----	atâția atâtor(a)	atâtea atâtor(a)
N-Ac G-D	cutare cutărui(a)	cutare cutărei(a)	---- cutăror(a)	---- cutăror(a)
N-Ac G-D	mult ----	multă ----	mulți multor(a)	multe multor(a)
N-Ac G-D	puțin ----	puțină ----	puțini puținor(a)	puține puținor(a)

b) compuse

Caz	Singular masculin	Singular feminin	Plural masculin	Plural feminin
N-Ac G-D	vreun(ul) vreunui(a)	vreuna vreunei(a)	vreunii vreunor(a)	vreunele vreunor(a)
N-Ac G-D	fiecare fiecăru(i)(a)	fiecare fiecărei(a)	---- ----	---- ----
N-Ac G-D	oricare oricăru(i)(a)	oricare oricărei(a)	--- oricăror(a)	--- oricăror(a)

N-Ac G-D	orice ----	orice ---	---	---
N-Ac G-D	oricât ----	oricâtă ----	oricâți oricâtor(a)	oricâte oricâtor(a)
N-Ac G-D	ceva ----	ceva ----	----- -----	----- -----
N-Ac G-D	câtva ----	câtăva ----	cățiva câtorva	câteva câtorva

➤ **Pronume nehotărâte** sunt și cele compuse din pronumele **cine, care, ce cât** și alte elemente de compunere:

- cineva, careva
- oricine, oricare
- oarecine, oarecare, oarece
- altcineva, altcareva, altceva
- orișicine, orișicare, orișice, orișicât
- fiecare, fiecare

III. Funcții sintactice: pronumele nehotărât are aceleași funcții sintactice ca substantivul (subiect, nume predicativ, complement direct\ indirect\ prepozițional, circumstanțial de loc\ timp\ mod\ scop\ cauză, atribut pronominal prepozițional\ genitival).

Ex. **Fiecăruia** i se cuvin felicitări.

fiecăruia - pronume nehotărât, compus, numărul singular, genul masculin, caz dativ, funcție sintactică de complement indirect

IV. Când determină un substantiv cu care se acordă în gen, număr și caz, pronumele nehotărât devine **adjectiv pronominal nehotărât** cu funcție sintactică de **atribut adjectival**.

Ex. **Toți** copiii sunt deștepți.

toți- adjectiv pronominal nehotărât, simplu, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul determinat “copiii” (masculin, plural, nominativ), funcție sintactică de atribut adjectival.

Atenție la valorile următoarelor cuvinte:

“UN”

- a) Pe stradă trecea **un** om. – articol nehotărât
- b) Am văzut **un** copil aici și altul acolo.—adjectiv pronominal nehotărât
- c) Am văzut **un** copil aici și doi acolo. – numeral cardinal cu valoare adjectivală

“NIȘTE”

- a) Am văzut **niște** copii. – articol nehotărât (precedă substantive la plural)

- b) Am cumpărat niște pește. – pronume nehotărât simplu (are formă unică, folosită numai la singular, numai pentru contexte de nominativ-acuzativ în combinație cu substantive masive, nume de materie)

V. Locuțiunea pronominală nehotărâtă este grupul de cuvinte cu înțeles unitar care se comportă gramatical ca un pronume nehotărât.

Ex. Cine știe cine, cine știe ce, nu știu care, nu știu cine,, nu știu cât, te miri cine, te miri ce, te miri cât.